

Complexnummer: 515981

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Sint Willibrordus

Aantal complexonderdelen

8

Monumentnummers van complexonderdelen

515982, 515983, 515984, 515985,
515986, 515987, 515988, 520128

Woonplaats

Heiloo

Gemeente

Heiloo

Provincie

Noord-Holland

Hoofdadres van hoofdobject

Kennemerstraatweg 464, 1851 NG Heiloo

Complexomschrijving

Inleiding

COMPLEX 'Sint Willibrordus' bestaande uit een HOOFDGEBOUW (1), KAPEL (2), ZIEKENPAVILJOEN 'Sint Paulus'(3), ZIEKENPAVILJOEN 'Sint Cornelius'(4) twee DOKTERSWONINGEN (5,6), een DIRECTEURSWONING (7) en het VOORTERREIN (8). De bouw van de Sint Willibrordusstichting, thans Psychiatrisch Centrum Willibrordus geheten, hing nauw samen met de wens van de broeders van de Onze Lieve Vrouw van Lourdes te Dongen om een eigen "gesticht voor Rooms-Katholieke mannelijke krankzinnigen" op te richten. Nadat pogingen hiertoe in de provincie Utrecht op niets uitliepen, is in Noord-Holland gezocht naar een geschikt bouwterrein. Dit resulteerde in juli 1927 in de aankoop van het ruim 39 hectare grote voormalige landgoed Ypestein gelegen aan de oostzijde van de Kennemerstraatweg (het kasteel was reeds in 1749 voor afbraak verkocht). De bouw van de inrichting werd tussen 1928 en 1940 gefaseerd uitgevoerd naar ontwerp van het Haagse architectenbureau H.J.W. Thunnissen en J.H. Hendricks in een aan de Delftse school verwante traditionalistische vormgeving. Als hoofdopzet voor het complex werd gekozen voor het paviljoensysteem waarbij de patiënten naar ziektecategorie in een van de acht paviljoens werden ondergebracht. Aannemer van de verschillende gebouwen was P. Bot uit Heerhugowaard. Het toegepaste beeldhouwwerk werd grotendeels ontworpen en uitgevoerd door de Haagse beeldhouwer P. Biesiot. De Haarlemse glazenier K. Trautwein leverde de gebrandschilderde ramen in de kapel.

Zowel de hoofdopzet van het complex als de individuele gebouwen illustreren de opvattingen over de verpleging van

psychiatrische patiënten in het interbellum. Voorop stond niet meer het isoleren en opsluiten, maar een op de terugkeer in de maatschappij gerichte heropvoeding in een geordende en rustige omgeving. Aan arbeid werd daarbij een belangrijke positieve rol toegekend. De grondlegger van deze heropvoedings- en arbeidstherapie was de Duitser dr. Simon die zijn ideeën verwezenlijkte in het Provinzialheilanstalt in Gütersloh, dat door de architect, de geneesheer-directeur en de broeder-overste in juni 1928 bezocht werd. In navolging hiervan zou arbeid ook in Heiloo een belangrijke rol krijgen. Naast huishoudelijke taken en werk in de tuinen, werden daartoe twee werkplaatsen gebouwd. In de paviljoens zelf werd gestreefd naar een huiselijke omgeving, ondermeer door "knusse erkerramen" (aldus de architect), het zo mogelijk vermijden van lange, saaie gangen door de zalen direct aan elkaar te laten grenzen, en door deze elk een eigen kleurstelling te geven. "In alles is getracht zoveel mogelijk voor de verpleegden de indruk, dat zij zich in een 'gesticht' bevinden, te vermijden. De verblijven en zijn dan ook van gezellige zitjes voorzien en met planten en bloemen versierd". Ook werd bij de bouw van de verschillende paviljoens rekening gehouden met de specifieke eisen van de betreffende doelgroep. Zo is het paviljoen voor psychopaten "van stevige ramen en deuren voorzien en uiterst solide uitgevoerd, zowel met het oog op vernieling als op eventuele pogingen tot uitbraak".

Het ten zuiden van de kapel gelegen observatiepaviljoen "Sint Josef" is eind jaren tachtig vervangen door nieuwbouw. Het achter de kapel, evenwijdig aan het hoofdgebouw gelegen paviljoen "Sint Vincentius", bestemd voor onrustige patiënten, met haaks hierachter in de lengte-as van het terrein een werkplaats, en verder linksachter, eveneens in de lengterichting, het paviljoen "Sint Cornelius, bestemd voor epileptici worden in de tweede helft van 1999 gesloopt. Tot het complex behoorden tevens een groot aantal dienstgebouwen, waaronder een keuken met bakkerij, een machine- annex wasgebouw waarin ook het uit eigen bronnen opgepompte water werd gezuiverd, een boerderij, een broederhuis, een feestzaal en een door de patiënten gebouwd lijkenhuisje met sectiekamer. Voor zover nog aanwezig zijn deze gebouwen niet meer gaaf en vallen, evenals de latere nieuwbouw buiten de bescherming.

Beschrijving

Het merendeel van de paviljoens is in oorsprong symmetrisch rond de lengte-as van het nagenoeg rechthoekige terrein gesitueerd. Vanaf de Kennemerstraatweg bestaat het complex uit een monumentaal HOOFDGEBOUW voorzien van zijvleugels en een achterliggende binnenhof met KAPEL waarvan de beeldbepalende veertig meter hoge koepel letterlijk en symbolisch het middelpunt vormt van het complex. Het PAVILJOEN 'Sint Cornelius' ligt achter het hoofdgebouw ten NO van de centrale as. Buiten de rechthoekige hoofdvorm heeft het terrein rechtsvoor (ZW) een plaatselijke verbreding die benut werd voor de bouw van het PAVILJOEN 'Sint Paulus' voor psychopaten en drie dienstwoningen waaronder een DOKTERSWONING op de hoek van de Ypesteinerlaan en de Kennemerstraatweg, en de voormalige DIRECTEURSWONING ten noorden hiervan aan de Kennemerstraatweg. Een tweede DOKTERSWONING bevindt zich links van het hoofdgebouw. Onder de bescherming valt ook het tussen de Kennemerstraatweg en het hoofdgebouw gelegen VOORTERREIN bestaande uit een TUINAANLEG met bijbehorend TOEGANGSHEK.

Waardering

Complex 'Sint Willibrordus' bestaat uit een HOOFDGEBOUW (1), KAPEL (2), ZIEKENPAVILJOEN 'Sint Paulus' (3), ZIEKENPAVILJOEN 'Sint Cornelius' (4), twee DOKTERSWONINGEN (5,6) en een DIRECTEURSWONING (7) en een VOORTERREIN (8) bestaande uit een TUINAANLEG en een TOEGANGSHEK. Het complex 'Sint Willibrordusstichting' is van algemeen belang wegens cultuur en architectuurhistorische waarde als zorgvuldig ontworpen en deels gaaf

bewaard gebleven voorbeeld van een psychiatrische inrichting volgens het paviljoensysteem uit het interbellum.

Monumentnummer*: 515982

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr: 10230/45

Monumentnaam**

S.M. Glorieux, St. Aloysius

Complexnummer

515981

Complexnaam

Sint Willibrordus

Woonplaats*

Heiloo

Gemeente*

Heiloo

Provincie*

Noord-Holland

Straat*

Kennemerstraatweg

Nr*

464

Toev.*

Postcode*

1851 NG

Woonplaats*

Heiloo

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

HEILOO

Sectie*

D

Kad. object*

5042

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Het HOOFDGEBOUW is in twee fasen gebouwd als onderdeel van het complex 'Sint Willibrordus'. De beide zijvleugels - de linker is genoemd naar S.M. Glorieux, de stichter van de congregatie van de broeders van O.L.V. van Lourdes, de rechter draagt de naam Sint Aloysius - en de tussenliggende poortgebouwen dateren uit 1932. Het middendeel met de achterliggende kapel is later tussengevoegd. In februari 1938 vond de aanbesteding hiervan plaats en in maart 1940 was deze fase en daarmee het gehele complex voltooid. Het hoofdgebouw heeft tot nu toe haar oorspronkelijke functies grotendeels behouden: in het representatieve middendeel zijn de staf en de administratie gehuisvest, de twee zijvleugels zijn nog steeds in gebruik als patiëntenhuisvesting en daartoe inwendig gemoderniseerd. Het exterieur van de zijvleugels is nauwelijks gewijzigd. Het middendeel verkeert afgezien van de vergrote entree uit 1987 zowel in- als uitwendig nog grotendeels in de oorspronkelijke staat.

Beschrijving

Rond een trapeziumvormige binnenhof opgetrokken hoofdgebouw waarvan het gedeelte middenvoor ter weerszijden door een lager terugliggend poortgebouw wordt verbonden met twee zijvleugels die ten opzichte van het middendeel geren. "Het aanzien wordt hierdoor levendiger, en tegelijk wordt daardoor een suggestie gegeven van

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vertrouwdheid, van veiligheid en van beschutting", aldus de architect. Alle vleugels van het hoofdgebouw zijn geheel of gedeeltelijk onderkelderd en tellen twee gelijke bouwlagen onder een zadeldak gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen. De totale frontbreedte bedraagt 184 meter. Ter plaatse van de hoofdingang in het midden van de voorgevel is het zadeldak door tussenvoeging van een lage tweede verdieping over vier vensterassen plaatselijk verhoogd. Beide zijvleugels eindigen in een sterk risalerende hoekpartij onder een hoog zadeldak en met middenvoor een driezijdige erker die boven de dakvoet uitsteekt en voorzien is van een plat dak. De linker zijvleugel is rechtsachter (vanaf de achterkant gezien links) rechthoekig uitgebouwd rond een vierkante binnenplaats. Alle buitenmuren zijn opgetrokken in gele genuanceerde machinale baksteen waalformaat in kettingverband met licht achteroverhellende voeg. Bij de zijvleugels en poortgebouwen is tot onder de vensters van de begane grond rode genuanceerde waalsteen toegepast. Alle kopse gevels zijn uitgevoerd als tuitgevel met onderaan een geveltrap waartegen de op geprofileerde klossen rustende houten bakgoten eindigen. Boven de vernieuwde hoofdingang in het midden van de symmetrische voorgevel (W) is in bronzen letters de naam "SINT WILLIBRORDUSSTICHTING" aangebracht. De vier vensters erboven hebben beeldhouwde penanten van tufsteen (P.Biesiot) voorstellend een zonnebloem (I), symbool van de Christelijke naastenliefde, de patroonheilige Sint Willibrordus in het midden, en een gebroken keten met esculaap als symbool voor de medische hulp (r). In de voorgevel zijn op de begane grond en de eerste verdieping hoofdzakelijk kruisvensters toegepast voorzien van twee vierruits onderramen en twee tweeruits valramen bovenin. De vensters hebben uitkragende betonnen lateien en zijn op regelmatige wijze geplaatst in vensterassen met onderin een even breed keldervenster bestaande uit twee gekoppelde tweeruits valramen. Het middendeel telt achttien vensterassen: in het midden vier, rechts en links een enkele, en daartussen een groep van zeven waarvan de penanten tussen de kruisvensters door zeven terugliggende metsellagen een geblokt karakter hebben. De vensters in de vier middenste vensterassen hebben hardstenen lekdorpels, de overige rode lekdorpeltegels (gres). In het midden van de zijvleugels bevinden zich beneden en boven drie grote samengestelde rondboogvensters met natuurstenen aanzetstenen. Onder de drie bovenste vensters is in bronzen letters de naam van het paviljoen aangebracht: links "GLORIEUX" en rechts "ALOYSIUS". Ter weerszijden van de drie rondboogvensters tellen beide zijgevels vier vensterassen met tussen de kruisvensters geblokte penanten als in het middendeel. Ook de zijvleugels hebben naast het terugliggende poortgebouw een vensteras die door een brede en vlakke penant los staat van de overige. In de risalerende hoekpartijen zit ter weerszijden van de erker beneden een zesruits venster en boven een vierruits venster. De erker zelf heeft in elk van de drie zijden een vensteras als bovengenoemd. De voorzijde van de erker wordt op de begane grond geflankeerd door lisenen waarop een hardstenen ornament met symbolische voorstelling (bovenin een Latijns kruis). De vensters van de zijvleugels hebben forse zwartgeglazuurde lekdorpeltegels. Middenboven de zijvleugels is een brede dakkapel aangebracht voorzien van vijf vierruits draairamen, en ter weerszijden hiervan een kleinere met drie gekoppelde dito ramen (bij de rechter dakkapel van de linker vleugel zijn twee ramen vervangen door een modern rooster). Het middendeel telt zowel links als rechts van de verhoogde middenpartij drie dakkapelen voorzien van twee gekoppelde vierruits uitzetramen. Alle genoemde dakkapelen hebben leigedekte zijwanden (maasdekking) en een plat dak met overstek.

De twee doorgangen tussen het middendeel en de zijvleugels worden geaccentueerd door kalkstenen beelden op de flankerende hoeken van het middendeel en de zijvleugels: van links naar rechts S.M. Glorieux, St. Vincentius, St. Jozef en St. Aloysius. Beide doorgangen worden overwelfd door een tongewelf van gele machinale baksteen in halfsteens verband met knipvoeg, en aan de achterzijde afgesloten door een smeedijzeren spijlenhek waarin bloemmotieven. In beide doorgangen zit aan de kant van de zijvleugel een opgeklampte deur met half rond bovenlicht voorzien van houtsnijwerk. Links naast de in eikenhout uitgevoerde deur in de linker doorgang bevindt

zich een loket met een samengesteld venster voorzien van glas-in-lood en twee draairamen. Boven beide doorgangen zijn op de eerste verdieping zowel voor als achter vijf vierruits stolpramen aangebracht, aan de voorzijde geplaatst op een uitkragende natuurstenen rand. De achtergevel van het rechter poortgebouw telt echter slechts één vierruits stolpvenster en ter weerszijden een tweeruits draairaam. In de zij- en achtergevels van de zijvleugels en de vleugels rond de binnenhof komen diverse venstertypen voor, waarbij (gekoppelde) vierruits draairamen, vierruits ramen waarboven een tweeruits valraam, en kruisvensters als in de voorgevel verreweg in de meerderheid zijn. De meeste vensters zijn op regelmatige wijze in de gevels geplaatst, veelal evenals bij de voorgevel in vensterassen, maar zonder de absolute symmetrie van de voorgevel. De oostgevel van de genoemde uitbouw aan de achterzijde van de linkerzijvleugel en de aan de binnenhof grenzende achtergevel van het middendeel zijn wel symmetrisch en voorzien van een middenrisaliet. Die van het middendeel is verhoogd en voorzien van een brede gebogen uitbouw over twee bouwlagen afgesloten door een plat dak waarlangs een ijzeren leuning. Tussen de zesruits vensters van deze uitbouw zijn contrasterende banden gemetseld van rode handvormsteen waalformaat. In de diverse vleugels zijn uiteenlopende deurtypen toegepast, waaronder opgeklampte rechte en rondboogdeuren, en (dubbele) eikenhouten deuren met glaspanelen. Op alle vleugels zijn dakkapelen aangebracht als boven de voorgevel, het merendeel met twee gekoppelde vierruits uitzetramen.

In het middendeel van het hoofgebouw is het oorspronkelijke interieur voor een groot gedeelte bewaard gebleven. Op de begane grond loopt rond de binnenhof een brede, ter plaatse van de oostvleugel verhoogde gang die uitmondt in de centrale hal gesitueerd achter de gebogen uitbouw aan de achterzijde van het middendeel én in het verlengde van de vestibule middenvoor. De vloeren van de de hal, de gang, en de vestibule (gedeeltelijk) zijn betegeld met Solenhofener leisteen, de muren uitgevoerd in schoonmetselwerk van gele genuanceerde handvormsteen (formaat ca. 22-23 x 7 cm) in kettingverband met terugliggende voeg. In de linkerzijmuur (N) van de vestibule is een eerste steen ingemetseld gedateerd 10 september 1938. Tussen de hal en de gang en tussen de gangvleugels zijn rondboogdoorgangen aangebracht. Vanuit de gang geven zesruits rondboogvensters uitzicht op de binnenhof. De deuren die op de hal en de gang uitkomen zijn getoogd en beschoten met verticale eikenhouten planken voorzien van cannelures. Op de kruispunten van de vier vleugels rond de binnenhof bevinden zich vier trappenhuisen met bordestrappen. De treden van deze trappen en de bordestrap die vanuit de vestibule leidt naar de kelder zijn uitgevoerd in crèmekleurig kalksteen. Op beide verdiepingen loopt een middengang met ter weerszijden kamers. Ook deze gangen hebben een tegelvloer als beneden. De muren van de gang op de tweede verdieping zijn gepleisterd; de gang op de eerste verdieping heeft een lambrisering van crèmekleurige tegels met een onderrand van zwarte tegels. Beide verdiepingen hebben vlakke deuren met bovenin een liggend raam en een geprofileerde deuromlijsting. De kamers op de begane grond en de verdiepingen zijn gemoderniseerd (o.a. verlaagde plafonds) en deels door het plaatsen of uitbreken van tussenwanden verkleind of vergroot. De paviljoens "Glorieux" en Aloysius" zijn met uitzondering van de trappenhuisen inwendig verbouwd. Ook deze trappenhuisen hebben bordestrappen met treden van crèmekleurig kalksteen.

Waardering

Het hoofdgebouw is van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische waarde als zorgvuldig ontworpen en gaaf bewaard gebleven hoofdonderdeel van het complex 'Sint Willibrordus'. Het hoofdgebouw heeft situationele waarde vanwege de markante stedenbouwkundige situering aan de Kennemerstraatweg.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Gezondheidszorg

Functie

Ziekenpaviljoen

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Handel en kantoor

Functie

Administratiegebouw

Monumentnummer*: 515983

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr: 10230/45

Monumentnaam**

Onze Lieve Vrouwe van Lourdes

Complexnummer

515981

Complexnaam

Sint Willibrordus

Woonplaats*

Heiloo

Gemeente*

Heiloo

Provincie*

Noord-Holland

Straat*

Kennemerstraatweg

Nr*

464

Toev.*

Postcode*

1851 NG

Woonplaats*

Heiloo

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

HEILOO

Sectie*

D

Kad. object*

5042

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

De aan Onze Lieve Vrouw van Lourdes gewijde KAPEL, als onderdeel van het complex 'Sint Willibrordus', is gelijktijdig (1938-1940) gebouwd met het middendeel van het hoofdgebouw waarmee het bouwkundig één geheel vormt. Niet alleen het exterieur, maar ook het interieur van de kapel verkeert nog vrijwel geheel in de originele staat. Zo zijn de hoofd- en zijaltaren en de kerkbanken bewaard gebleven, evenals de in de jaren vijftig aangebrachte gebrandschilderde ramen van de Haarlemse glazenier K. Trautwein. Het bankenplan is naderhand enigszins ingekort om ruimte te maken voor een modern, centraler gelegen hoofdaltaar. In 1949 kreeg de kapel een groot drieklaviers Pels-orgel. De kapel is nog steeds in gebruik als kerkruimte. N.B. Het Pels-orgel komt wegens onvoldoende kwaliteit niet in aanmerking voor bescherming.

Beschrijving

Door een rijk uitgewerkte koorpartij met het hoofdgebouw verbonden ronde koepelkerk met een 24-zijdige tamboer en een hoog dito tentdak bekleed met koper en bekroond door een halve wereldbol met kruis. De hoofdingang is ondergebracht in een ondiepe rechthoekige aanbouw tegen de oostzijde met een zadeldak van gesmoorde verbeterde Hollandse pannen. Het uitwendige muurwerk van de kapel is voorzien van een gemetselde plint en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

evenals het hoofdgebouw uitgevoerd in gele genuanceerde machinale baksteen waalformaat in kettingverband met licht achteroverhellende voeg. De hoge rondbouw wordt op regelmatige wijze geleed door zes paar lisenen waartussen behalve aan de kant van de koor- en de ingangspartij vier series van zeven (2-3-2) langwerpige rondboogvensters. Het muurwerk wordt afgesloten door een 24-zijdige betonnen bakgoot op dito klossen die zich voortzet langs het koordak. De overgang van de rondbouw naar de tamboer wordt gevormd door een omgaand 24-zijdig koperen lessenaarsdak. De relatief lage 24-zijdige tamboer wordt op dezelfde wijze door lisenen geleed als de rondbouw en is halfweg tussen elke twee paar lisenen voorzien van een rondvenster (totaal zes). Het muurwerk van de tamboer wordt eveneens afgesloten door een 24-zijdige betonnen bakgoot op klossen.

In de als topgevel uitgevoerde en door een gemetselde klokkenstoel bekroonde voorgevel (O) van de uitgebouwde hoofdingang is een rondboogportaal uitgespaard met kwartronde hoekzuilen van lichtgrijs graniet, getript gemetselde dagkanten en dito archivolten die omgeven zijn door tufstenen reliëfs met symbolen ontleend aan de Litanie van Maria. De via een brede gemetselde trap bereikbare dubbele eikenhouten portaaldeur is diagonaal besloten rond twee op ooghoogte aangebachte ruitvormige raampjes. Het halfronde bovenlicht boven de deur wordt in drieën gedeeld door twee gesneden stijlen in de vorm van engelen die bloemslingers vasthouden. Boven het portaal zijn drie rondboogvensters aangebracht waarvan het middelste hoger is. Ter weerszijden van het portaal zit een paar kleinere dito vensters. De beide zijgevels van de aanbouw tellen drie rondboogvensters en worden afgesloten door een betonnen bakgoot op dito klossen. In de rechterzijgevel (N) zijn deze drie vensters hoger geplaatst en zit rechtsonder nog een klein rondvenster. Alle vensters van de aanbouw zijn voorzien van non-figuratief glas-in-lood in pastelkleuren. De koorpartij tegen de westzijde van de kapel is samengesteld uit een hoog, van een halfronde absis voorzien koor met ter weerszijden lagere bouwdelen van twee bouwlagen met plat dak die de verbinding vormen met de divergerende zijvleugels van de binnenhof: aan de zuidzijde de voormalige broederkapel (nu dagkapel) en aan de noordzijde de vroegere novicenkapel en de sacristie. Beide kapellen zijn voorzien van rondboogvensters: drie bovenin de westgevel van de novicenkapel en bij de broederskapel zeven in de oostgevel en vier paar in de westgevel. Het koor heeft bovenin beide zijgevels drie rondboogvensters en een flauw, eveneens met koper gedekt zadeldak. In de halfronde absis tegen de door een natuurstenen kruis bekroonde sluitmuur van het koor bevinden zich vier rondvensters. Direct boven deze rondvensters loopt een zevenzijdig rondboogfries op ruitvormige natuurstenen kraagstenen waarboven het muurwerk eveneens zevenzijdig opgetrokken is. Ook de op betonnen klossen rustende bakgoot erboven en het absisdak heeft een zevenzijdige vorm. Aan de zijde van de binnenhof loopt rond de absis en langs beide kapellen een open galerij van gemetselde pijlers waartussen dito segmentbogen met natuurstenen aanzetstenen. De gang boven het vlakke betonnen plafond van de galerij is voorzien van kleine rondvensters en een met gesmoorde romaanse pannen gedekt lessenaarsdak, dat zich voortzet boven de twee rechthoekige uitbouwen in de noordoost- en zuidoosthoek van de binnenhof. In de zijmuur van deze uitbouwen zit een deur die via een gemetselde trap toegang geeft tot de binnenhof. In het interieur van de kapel staan in een wijde cirkel zes paar twaalf meter hoge betonnen zuilen (de twaalf apostelen symboliserend) die voorzien zijn van blokvormige, aan de kopse zijden onderaan afgeschuinde kapitelen waarop een 24-zijdige betonnen ring rust die het koepelgewelf draagt. Dit ter hoogte van de tamboer aangebrachte 24-delige schaalgewelf heeft een diameter van 20 meter en is uitgevoerd in schoonmetselwerk van afwisselende banen kloostermoppen en handvormstenen waalformaat (in verband met de accoustiek). Ter plaatse van de zes rondvensters van de tamboer zijn lunetten gemetseld. De genoemde betonring is geprofileerd als kroonlijst en wordt door betonnen radiaalbalken waarop een omgaande betonnen plafondplaat verbonden met een tweede betonring bovenop de buitenmuren. De betonnen bouwdelen zijn afgewerkt met een ruwe pleisterlaag. De muren zijn aan de

binnenzijde uitgevoerd in schoonmetselwerk van handgevormde gele genuanceerde kloostermoppen (formaat ca. 30 x 11 cm) in Vlaams verband met ruwe voeg, en worden op regelmatige afstand geleed door lisenen. Ter hoogte van de dwars-as bevindt zich zowel links als rechts een tussen twee lisenen ingeklemde lage risaliet waarin twee eikenhouten rondboogdeuren die toegang geven tot de achterliggende, uitgebouwde biechtruimten. Tussen deze deuren die voorzien zijn van een rondboograam in glas-in-lood is beeldhouwwerk aangebracht: links (Z) Maria Magdalena, rechts (N) Johannes de Doper (beide gaven voorbeelden van boetedoening). Alle vloeren in de kapel zijn betegeld met Solenhofener leisteen. De kerkruimte opent met een rondboog naar het koor waarvan de hoog gelegen vloer bereikbaar is via een uitwaaiende trap tussen twee halfronde uitbouwen. Deze zijn voorzien van een bronzen hek waarin christelijke symbolen zijn verwerkt (o.a. een fontein, kerk, schip, bijbel, mijter). Op de houten handlijst van het linker hek staat een bronzen adelaar, op die van het rechter een duif. Linksonder is in de rondboog een hoeksteen ingemetseld gedateerd 10 september 1938. Op de brede onderste trede van de convexe trap staat links en rechts van het midden een eveneens convex bronzen hek dat fungeert als communiebank en waarin symbolen voor de Eucharistie zijn verwerkt. De onderste traprede zet zich uit- en inzwenkend langs de muur voort tot voorbij de vier zij-altaren in de eerste en derde travee ter weerszijden van het koor. De buitenste twee zijaltaren zijn geplaatst tegen een rondbogig spaarveld waarin een deels geschilderd en geglazuurd terracotta reliëf van de beeldhouwer J. Maris: links Jozef en rechts Willibrordus. De twee zij-altaren direct ter weerszijden van het koor zijn geplaatst in een halfronde, via drie convexe treden toegankelijke absis. In de achterwand hiervan is een sokkel aangebracht waarop links een Mariabeeld van P. Biesiot en rechts een Heilig Hartbeeld (beide van natuursteen). Alle trappen in de kapel hebben treden van crèmekleurige gepolijste kalksteen met contrasterende de stootborden van zwart marmer. De zij-altaren zijn uitgevoerd in licht-leverkleurige travertin oniciato, het hoofdaltaar in donkergrijze travertin antico. Laatstgenoemd altaar draagt een roodkoperen tabernakel en is geplaatst op een rechthoekig podium van drie treden vóór de halfronde koorabsis. De laatste heeft een half-bolvormig gewelf waarin vier rondvensters met in gebrandschilderd glas symbolen voor de Eucharistie. Het grote houten kruisbeeld achter het hoofdaltaar is eveneens vervaardigd door P. Biesiot. De Solenhofener tegels in het koor zijn ter onderscheid gepolijst. Het koor heeft een betonnen cassettenplafond bestaande uit negen cassetten. De dwarsliggers hiervan rusten op een natuursteenblok waaronder een korte gemetselde wandpijler op een natuurstenen console. De drie rondboogvensters bovenin beide zijmuren van het koor tonen links (Z) Paulus, Christus en Johannes, en rechts (N) Lot, Melchisedek en Abraham. Daaronder opent het koor naar beide zijkapellen door middel van twee rondbogen rustend op een grijsgranieten pijler. De rondbogen zijn dichtgezet met glazen puien die gedeeltelijk weggeschoven kunnen worden zodat zonodig vanuit de broeders- en novicenkapel de mis in de kapel bijgewoond kon worden. Dit gold in het bijzonder voor de zieke broeders: de ziekenzaal grensde aan het balkon tegen de westwand van de broederskapel. Het balkon tegen de oostwand van de novicenkapel was bestemd voor bezoekers. Beide balkons hebben een zware opengewerkte balustrade van grenenhout met houtsneden van P. Biesiot. Ook de rondboogvensters in de zijkapellen zijn voorzien van gebrandschilderd glas. De drie ramen in de novicenkapel tonen de stichter van de orde S.M. Glorieux, Willibrordus en Adelbertus. In de ramen van de noordmuur van de broederskapel staat de verschijning van Maria aan Bernadette centraal. De zeven ramen in de zuidmuur tonen van links naar rechts de vier evangelisten, Liduina, Christus en Barbara. Het houten plafond van de broederskapel wordt gedragen door kinderbinten rustend op twee moerbalken waaronder consoles als in het koor; het houten plafond van de ondiepe novicenkapel rust op een enkelvoudige balklaag. De broederskapel heeft nog het oorspronkelijke bankenplan met eenvoudige eikenhouten banken. De vloeren en wanden van de broeders- en novicenkapel zijn uitgevoerd als in de kapel. De niet-genoemde deuren in de kapel zijn merendeels getoogde, horizontaal beschoten eikenhouten deuren. Aan de gebrandschilderde ramen in de kapel ligt een uitgebreid iconografisch programma ten

grondslag. Centraal in elk van de vier groepen van zeven gebrandschilderde vensters staat Maria aan wie de kapel gewijd is. In de muren eronder zijn kruiswegstaties aangebracht in de vorm van een liggend spaarveld met fresco. De gebrandschilderde rondvensters van de tamboer stellen de zes scheppingsdagen voor. De eenvoudige eikenhouten kerkbanken hebben vlakke zijden waarin een kruismotief is gesneden. Boven de hoofdingang is tegen de oostmuur een eikenhouten balkon aangebracht. Dit vermoedelijk uit 1949 daterende balkon wordt ondersteund door vier achthoekige stijlen en heeft een in- en uitzwenkende vorm (concaaf-convex-concaaf) en een dito houten spijlenhek. De balkonvloer bestaat uit eikenhouten parket in visgraatpatroon. Het brede hoofdportaal wordt geflankeerd door zijportalen waarvan de zuidelijke voorzien is van twee toiletruimten uit de bouwtijd en de noordelijke van een naar de orgelruimte leidende bordestrap waaronder een bergruimte. De portalen hebben getoogde eikenhouten deuren, wanden en vloeren als in de kapel.

Waardering

De kapel is van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische waarde als zorgvuldig ontworpen en gaaf bewaard gebleven historisch-functioneel hoofdonderdeel van het complex 'Sint Willibrordus'. De kapel heeft situationele waarde als hart van dit complex en vanwege de markante stedenbouwkundige situering aan de Kennemerstraatweg.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kapel (F)

Functie

Kapel(F1)

Monumentnummer*: 515984

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr: 10230/45

*Monumentnaam***

Sint Paulus

Complexnummer

515981

Complexnaam

Sint Willibrordus

*Woonplaats**

Heiloo

*Gemeente**

Heiloo

*Provincie**

Noord-Holland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
De Kroft	2		1851 VS	Heiloo		
De Kroft	4		1851 VS	Heiloo		
De Kroft	6		1851 VS	Heiloo		
De Kroft	8		1851 VS	Heiloo		
De Kroft	10		1851 VS	Heiloo		
De Kroft	12		1851 VS	Heiloo		
De Kroft	14		1851 VS	Heiloo		
De Kroft	16		1851 VS	Heiloo		
De Kroft	18		1851 VS	Heiloo		
De Kroft	20		1851 VS	Heiloo		
De Kroft	22		1851 VS	Heiloo		
De Kroft	24		1851 VS	Heiloo		
De Kroft	26		1851 VS	Heiloo		

*Kadastrale gemeente**

HEILOO

*Sectie**

D

*Kad. object**

4641

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Aan de zuidrand van het complex 'Sint Willibrordus' en de noordzijde van de Ypesteinerlaan ligt het

ZIEKENPAVILJOEN 'Sint Paulus' dat dateert uit 1928-1929. In verband met wettelijke voorschriften was het terrein waarop dit voor psychopaten bestemde paviljoen staat afgescheiden van de rest van de inrichting en via een afzonderlijke weg toegankelijk, de huidige Ypesteinerlaan (vroeger Oosterzijweg geheten). Op 31 juli 1930 is het paviljoen "als eerste RK instituut voor ter beschikking van de regering gestelde psychopaten" officieel geopend door de Minister van Justitie. In 1982 is het paviljoen op de hoek verhoogd met een lage verdieping in aangepaste stijl. Verder verkeren exterieur en interieur nog grotendeels in de oorspronkelijke staat. Het paviljoen is tot op heden in gebruik als patiëntenhuisvesting.

Beschrijving

Op L-vormig grondplan opgetrokken paviljoen bestaande uit twee haakse vleugels van twee bouwlagen onder een schilddak met ruim overstek en daartussen een naderhand verhoogde hoekpartij van drie bouwlagen onder het oorspronkelijke tentdak dat eveneens voorzien is van een ruim overstek en bekroond wordt door een lage gemetselde schoorsteen. De evenwijdig aan de Ypesteinerlaan lopende zuidvleugel is enkele meters langer dan de westvleugel. De schilddaken van beide vleugels worden met de hoekpartij verbonden door middel van een lager en smaller zadeldak met overstek. In de binnenhoek tussen beide vleugels bevindt zich op de begane grond een kleine uitbouw met vierkante plattegrond waarop een groot, voor driekwart ingebouwd balkon waarboven de terugliggende binnenhoek van het hoekblok is afgeschuind. Het tentdak volgt deze afschuining en is daardoor niet vier- maar vijfzijdig. Alle dakvlakken zijn gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen. Langs de dakranden lopen zinken mastgoten. De twee schilddaken dragen in totaal vijf dakkapellen, alle met leigedekte zijden en een gering overstek: één voorzien van twee vierruits uitzetramen boven de twee kopse gevels, een brede met vier van deze ramen boven de oostgevel van de westvleugel, en twee dakkapellen van het laatste type boven de noordgevel van de zuidvleugel. Het buitenmuurwerk is opgetrokken in rode genuanceerde machinale baksteen waalformaat in kettingverband met knipvoeg. Halverwege de bovenlichten van de vensters op de eerste verdieping is rondom een uitkragende rode tegelrand ingemetseld. Op de begane grond en de eerste verdieping zijn hoofdzakelijk zesruits vensters toegepast bestaande uit een vierruits stolpraam waarboven een tweeruits valraam. Alle vensters hebben dunne rode lekdorpeltegels (gres) en een rollaag als latei. Het verhoogde hoekvolume wordt op de eerste verdieping van de west- en zuidgevel geflankeerd door een inpandig balkon met in het midden van de achtermuur een door zesruiters geflankeerde eikenhouten deur voorzien van glaspanelen en een tweeruits bovenlicht. In de gemetselde balustraden van beide balkons zijn acht rode tegels en (lager) een terracotta vogelreliëf ingemetseld. De zuid- en westgevel worden voorbij de balkons geleed door twee driezijdige erkers die zich uitstrekken over beide bouwlagen en zowel beneden als boven voorzien zijn van een negenruits venster (zesruits vast raam waarboven een drieruits bovenlicht) tussen twee drieruits zijramen (tweeruits draairaam waarboven een enkelruits valraam). Boven de erkervensters is een uitkragende betonnen latei aangebracht en ter hoogte van de verdiepingsvloer zit bij alle vier de erkers een terracotta vogelreliëf ingemetseld. Rond de erkers zijn bloembakken gemetseld. De zuidgevel telt tussen de erkers drie en ter weerszijden twee vensterassen met zesruiters. Onder het balkon bevinden zich nog twee zesruiters. Tussen de twee erkers van de westgevel zijn boven drie zesruiters aangebracht en zit beneden een eikenhouten deur met glaspanelen en tweeruits bovenlicht geflankeerd door in een puntvorm uitgemetselde en met een halve bol bekroonde penanten waarin sierbanden van rode tegels. Ter weerszijden hiervan bevindt zich een zesruits venster. Links van de linker erker zit beneden één zesruiter, rechts van de rechter erker beneden twee en boven één zesruits venster. De hoge hoekpartij telt aan beide zijden drie vensterassen met op de begane grond en de eerste verdieping zesruiters en op de lagere tweede verdieping vierruits stolpramen (de middenste van de

westgevel en de rechter van de zuidgevel zijn vervangen door een modern rooster). In de linker vensterras van de westgevel van de hoekpartij zijn de vensters dichtgezet. De zuidgevel van de hoekpartij heeft op de begane grond alleen links een venster. Rechts hiervan zit de hoofdingang bestaande uit een dubbele eikenhouten deur waarboven een betonnen luifel op twee lisenen waarin sierbanden van gestapelde rode tegels en bovenaan een kalkstenen blok met decoratieve inkepingen. Beide deurhelften hebben een staand glaspaneel die voorzien is van drie rijen langwerpige verticale ruitjes en omgeven wordt door een opliggende sierrand met middenboven een gesneden Latijns kruis. Boven de luifel bevindt zich een drietal kleine glas-in-loodramen (blank glas met een lila bies en in het midden lichtgele rondjes en rechthoeken) waarboven een gevelsteen is aangebracht met de naam van het paviljoen "ST. PAULUS" onder een tweede kleinere luifel. Deze wordt ondersteund door twee kleine lisenen met een console in de vorm van een pelikaan (symbool voor het offer van Christus). Ook in deze lisenen en de penanten tussen de drie glas-in-loodramen zijn sierbanden van gestapelde rode tegels aangebracht. Voor de deur is een stoep gemetseld van rode genuanceerde waalsteen waarin een zwaar ijzeren rooster. Op de hoek van de zuid- en de westgevel bevindt zich een overhoeks uitgemetselde sokkel waarboven een gedeeltelijk in de muur aangebracht en in kalksteen gehouwen beeld van "S[in]t P[aulus]" staande achter zijn zwaard en met een hand onder zijn kin voor zich uit starend.

In de kopse gevel (N) van de westvleugel zijn zowel op de begane grond als de eerste verdieping drie zesruiters aangebracht. De kopse gevel (O) van de zuidvleugel heeft op de eerste verdieping twee zesruiters en op de begane grond van links naar rechts twee van deze vensters, een eikenhouten deur met glaspanelen en een derde zesruiter (in beide kopse gevels is op de eerste verdieping naderhand een branddeur aangebracht). Beide zijden van de genoemde uitbouw in de binnenhoek hebben een samengesteld vijftienruits venster (een negenruits vast raam tussen tweeruits draairamen waarboven een enkelruits valraam) gescheiden door een betonnen hoekpijler die een eveneens betonnen latei draagt. De vleugelgevels ter weerszijden hebben zowel in de eerste als tweede vensterras gerekend vanaf de uitbouw, op de eerste verdieping een vierruits vast venster, daaronder een, vanwege de achterliggende trappenhuizen ter hoogte van de verdiepingvloer aangebrachte zesruiter, en op de begane grond, in de eerste vensterras een keldervenster (in de noordgevel dichtgezet; in de oostgevel voorzien van gaas) en in de tweede een eikenhouten deur voorzien van glaspanelen. Beide gevels tellen verder vijf vensterassen met zowel beneden als boven een zesruiter. Het balkon boven de uitbouw is toegankelijk via een deur als laatstgenoemd in de afgeschuine muur waarboven een tweeruits valraam. Ter weerszijden van deze deur zijn drie zesruiters aangebracht. Op de begane grond en de eerste verdieping is de oorspronkelijke indeling nog grotendeels intact. Beide vleugels hebben een brede middengang die voorbij het trappenhuis versmalt. De vloer van de brede middengangen bestaat uit gespikkelde tegels (zwarte en lichtgele spikkels op een wit fond) met langs de randen en in het midden eenvoudige patronen van rode en roodbruine tegels (in het midden ondermeer kruismotieven). Langs de wanden van de twee trappenhuizen loopt tot de eerste verdieping een lambrisering van crèmekleurige tegels met een bovenrand van zwarte tegels. De bordestrappen hebben treden van beigeleurig kalksteen en stootborden van rode tegels; op de bordessen ligt een tegelvloer als in de gang. De gepleisterde trapleuningen (op de begane grond aan de binnenzijde betegeld met crèmekleurige tegels) worden afgedekt door een eikenhouten plank waarop smeedijzeren staanders bevestigd zijn die een ronde eikenhouten handlijst dragen. De drie genoemde balkons op de eerste verdieping (twee voor, één achter) hebben een vloer betegeld met witte en langs de randen rode tegels. In de meeste vertrekken op de begane grond en de eerste verdieping zijn moderne verlaagde plafonds aangebracht en wordt de vloer door vloerbedekking aan het oog onttrokken. Een groot deel van de oorspronkelijke deuren is bewaard gebleven. De kamertjes ter weerszijden van de smallere gangdelen op de eerste verdieping hebben

(geverfde) houten deuren met een opgelegd paneel waarboven drie raampjes. Daarnaast komen ook eikenhouten deuren met glaspanelen voor. De zolderverdieping is verbouwd.

Waardering

Het ziekenpaviljoen 'Sint Paulus' is van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische waarde als zorgvuldig ontworpen en gaaf bewaard gebleven onderdeel van het complex 'Sint Willibrordus'.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Gezondheidszorg

Functie

Ziekenpaviljoen

Monumentnummer*: 515985

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr: 10230/45

Complexnummer

515981

Complexnaam

Sint Willibrordus

Woonplaats*

Heiloo

Gemeente*

Heiloo

Provincie*

Noord-Holland

Straat*

Kennemerstraatweg

Nr*

468

Toev.*

Postcode*

1851 NG

Woonplaats*

Heiloo

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

HEILOO

Sectie*

D

Kad. object*

5042

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Op de hoek van de Kennemerstraatweg en de Ypesteinerlaan gelegen voormalige DOKTERSWONING met HEKWERK, gebouwd in 1931 door aannemer P. Bot als onderdeel van het complex 'Sint Willibrordus' in opdracht van de Sint Willibrordusstichting. De traditionalistische architectuur van dit door Thunissen en Hendricks ontworpen woonhuis sluit aan bij de naastgelegen directeurswoning en de eerste paviljoens. Het pand maakt sinds 1984 deel uit van de poly-dagkliniek en is inwendig verbouwd. De meeste ramen zijn vernieuwd met behoud van de oorspronkelijke kozijnen en raamindeling. De tuin rond het hoekpand wordt van de openbare weg gescheiden door een vermoedelijk uit de bouwtijd daterend hek dat zich voortzet tot voorbij de aangrenzende voormalige directeurswoning. N.B. De in 1984 gerealiseerde nieuwbouw tegen de achtergevel valt buiten de de bescherming.

Beschrijving

Op rechthoekig grondplan gebouwd woonhuis van twee bouwlagen onder een schilddak met ruim overstek waarvan de noklijn evenwijdig loopt aan de Kennemerstraatweg. Rechts tegen de rechterzijgevel (Z) bevindt een rechthoekige erker met afgeschuinde hoeken waarboven een balkon. Het buitenmuurwerk is beneden de vensters van de begane grond opgetrokken in rode genuanceerde machinale baksteen waalformaat in kettingverband met platvolle voeg, en daarboven in gele genuanceerde waalsteen met knipvoeg (ook kettingverband). Alle vensters hebben zware gesmoorde lekdorpeltegels en, op de begane grond uitkragende, betonnen lateien. Langs het met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen gedekte dak loopt een zinken mastgoot. Midden op de nok staat een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

schoorsteen van rode genuanceerde waalsteen. Alle vier dakvlakken hebben een dakkapel met overstekend plat dak en drie (voor- en achterschild) of twee (zijschilden) gekoppelde ramen. In het midden van de voorgevel (W) is ter hoogte van het achterliggende trappenhuis een langwerpige venster aangebracht dat zich uitstrekt over beide bouwlagen en wordt afgesloten door een uitkragende betonnen latei bekroond door een dito halve sierbol. Rechts hiervan zit een keldervenster, links de vertikaal beschoten eikenhouten voordeur waarin drie paar boven elkaar geplaatste raampjes. De voordeur heeft een gemetselde stoep. Boven de deur is een luifel aangebracht rustend op twee houten stijlen die geplaatst zijn op uit de gevel gemetselde sokkels. Rechts op de begane grond zit verder een groot liggend venster en links een klein staand venster. De eerste verdieping kent een symmetrische vensterverdeling met links en rechts een tweetal samengestelde vensters bestaande uit een breed vast raam en een smal draairaam. De aan de Ypesteinerlaan gelegen rechterzijgevel (Z) heeft linksonder een draairaam en linksboven een tweedelig venster als in de voorgevel. De erker rechts telt vijf gekoppelde vensters met bovenlichten voorzien van glas-in-lood (pastelkleuren omrand door felle kleuren). In het midden van de borstwering erboven is een terracotta reliëf van een uil ingemetseld. Het balkon is bereikbaar via een dubbele eikenhouten balkondeur voorzien van glaspanelen. De linkerzijgevel (N) heeft in het midden van de begane grond een smalle muuropening waarachter een (vernieuwd) raampje, en links en rechts een staand venster (links zat oorspronkelijk een deur). Linksboven is een tweedelig venster aangebracht als in de voorgevel.

In de achtergevel (O) zit links naast de nieuwe aanbouw een dubbele eikenhouten tuindeur voorzien van glaspanelen en een gedeeld bovenlicht waarin glas-in-lood (als bij de erker). De eerste verdieping telt drie tweedelige vensters als in de voorgevel.

Van het oorspronkelijke interieur resteert de (beklede) bordestrap met getrapt gesneden balusters en dichte leuning. Het tuinhek is samengesteld uit gemetselde pijlers met een betonnen dekplaat en lage muurdelen met een ezelsrug waarboven twee horizontale stalen buizen.

Waardering

De voormalige dokterswoning met hekwerk is van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische waarde als historisch-functioneel onderdeel van het complex 'Sint Willibrordus'. De voormalige dokterswoning heeft situationele waarde vanwege de markante stedenbouwkundige situering aan de Kennemerstraatweg.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Dokterswoning

Monumentnummer*: 515986

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr: 10230/45

Monumentnaam**

Klein Ypestein

Complexnummer

515981

Complexnaam

Sint Willibrordus

Woonplaats*

Heiloo

Gemeente*

Heiloo

Provincie*

Noord-Holland

Straat*

Kennemerstraatweg

Nr*

466

Toev.*

Postcode*

1851 NG

Woonplaats*

Heiloo

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

HEILOO

Sectie*

D

Kad. object*

5042

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Aan de oostzijde van de Kennemerstraatweg en rechts (Z) van het hoofdgebouw gelegen voormalige DIRECTEURSWONING "Klein Ypestein" met HEKWERK, gebouwd in 1929 als onderdeel van het complex 'Sint Willibrordus' in opdracht van de Sint Willibrorduisstichting ten behoeve van de huisvesting van de geneesheer-directeur. De traditionalistische architectuur van dit door Thunissen en Hendricks ontworpen en door P. Bot gebouwde herenhuis sluit aan bij die van de eerste paviljoens. De huidige functie van het pand is patiëntenhuisvesting. Van het oorspronkelijke interieur zijn de indeling en diverse kenmerken bewaard gebleven. De voortuin wordt van de weg gescheiden door een vermoedelijk van vlak na de bouwtijd daterend hek dat zich voortzet voorbij de naastgelegen tweede dokterswoning.

Beschrijving

Op rechthoekig grondplan gebouwd woonhuis van twee bouwlagen onder een onderaan licht ingesnoerd schilddak met een ruim overstek en de nokrichting evenwijdig aan de straat. De rechterzijgevel (Z) heeft over de volle breedte een uitgebouwde parterre waarvan het linker gedeelte half rond uitsteekt en voorzien is van een haaks op de zijgevel staand zadeldak met negenzijdig eindschild en een dekking van kleine gesmoorde leipannen. Haaks op de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

achtergevel is rechts (N) een rechthoekige aanbouw (garage annex keuken) opgetrokken van één bouwlaag onder een overstekend en licht ingesnoerd zadeldak met dito eindschild. Dit dak is evenals het hoofddak gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen en voorzien van een zinken mastgoot. Midden op de nok van het hoofddak staat een gemetselde schoorsteen van gele genuanceerde waalsteen waarop een ijzeren kap. De buitenmuren zijn beneden de vensters van de begane grond opgetrokken in rode genuanceerde machinale baksteen waalformaat in kettingverband met platvolle voeg, en daarboven in gele genuanceerde waalsteen met knipvoeg (eveneens kettingverband). Onder de vensters zijn tenzij anders vermeld dunne roodbruine lekdorpeltegels (gres) toegepast.

De voorgevel (W) heeft in het midden een drizijdige erker die zich uitstrekt over twee bouwlagen en eindigt in een ingesnoerd drizijdige dakje haaks op het hoofddak. In het midden van de erker is ter hoogte van de verdiepingsvloer een terracotta reliëf van een uil, symbool van de wijsheid, ingemetseld. De drie erkervensters op de begane grond hebben bovenlichten, de drie op de verdieping (evenals beneden een breed vast middenraam tussen smallere draairamen) zijn gekoppeld en rusten op een doorgaande kalkstenen lekdorpel die doorloopt onder het vaste raam links van de erker. De overige vensters op de eerste verdieping, links een driedelig en rechts een vijfdelig, zijn samengesteld uit gekoppelde draai- en vaste ramen (om en om). Beneden is zowel links als rechts in de gevel een breed venster aangebracht waarboven een uitkragende betonnen latei bekroond door twee halve sierbollen. Het rechter raam wordt bovendien geflankeerd door twee smalle zijramen waarvan het (ter hoogte van de halve bollen) door twee hardstenen penanten met siermotieven wordt gescheiden. Links naast de erker zit nog een smal draairaam. In het voorschild is links en rechts een dakkapel aangebracht met drie gekoppelde ramen (twee draairamen waartussen een vast raam) en een plat dak met overstek. De linkerzijgevel (N) heeft rechts en in het midden een draairaam, en links een terugliggende en door smalle zijramen geflankeerde voordeur voorzien van een draairaampje waarvoor decoratief smeedwerk. De via een gemetselde stoep bereikbare voordeur is beschoten met verticale eikenhouten planken met accoladeprofiel en wordt geflankeerd door twee lisenen waarin contrasterende sierbanden van oranje tegels en waarboven zowel links als rechts een ingemetseld terracotta reliëf van een duif als symbool van de huwelijksliefde. Boven de voordeur loopt het onderste deel van het overstekende zadeldak van de genoemde aanbouw als afdak door. De aanbouw heeft van links naar rechts een aan zware kruisgehengen afgehangen dubbele eikenhouten garagedeur voorzien van twee kleine ramen, een laaggeplaatst luik waarboven een uitkragende betonnen latei met halve bol, en drie gekoppelde draaivensters ter hoogte van de keuken. Op de eerste verdieping van de linkerzijgevel zit rechts een rondvenster met bloemmotief in rood, paars en blauw glas-in-lood, en links een driedelig venster met een vast raam tussen twee draairamen. De uitgebouwde parterre van de rechterzijgevel (Z) heeft rechts naast de halfronde uitbouw een dubbele eikenhouten tuindeur voorzien van glaspanelen, en verder rondom gekoppelde (vaste) ramen. Boven het rechter gedeelte van de uitbouw zijn gepotdekselde delen aangebracht (waarboven een vernieuwd balkonhek). Het balkon boven dit deel is bereikbaar via een dubbele eikenhouten balkondeur met glaspanelen. Links hiervan zit een rondvenster als in de andere zijgevel. Op het dak staat een kleine dakkapel met een uitzetraam en een plat dak met overstek. Links op de hoek is een hoge schoorsteen opgetrokken in hetzelfde metselwerk als de gevels.

De achtergevel (O) heeft op de begane grond links een breed venster met uitkragende betonnen latei bekroond door 2 halve sierbollen, in het midden een vanwege de achterliggende trap hoog geplaatst venster onder een dito latei met één sierbol, en rechtsonder twee draairaampjes ter hoogte van de keldertrap. De eerste verdieping springt rechts in en is daar voorzien van een rondvenster als in de zijgevels. Middenboven in de achtergevel zit een tweedelig venster (het linker raam vast, het rechter draaiend) en in de linker helft vier draairaampjes. Het

achterschild heeft een brede dakkapel met een overstekend plat dak en vijf gekoppelde ramen: een breed vast raam tussen twee paar draairamen. De achtergevel van de aanbouw telt vijf draairaampjes tussen twee gemetselde sierlisenen. In de zuidgevel van de aanbouw zit rechts een tweede dubbele garagedeur als genoemd en links hiervan een eikenhouten achterdeur (met raampje) geflankeerd door twee hoog geplaatste draairaampjes. Op het zuidelijke dakschild van de aanbouw staat een dakkapel als boven de voorgevel. Waar de nok van dit dak aansluit tegen de achtergevel van het woonhuis staat een hoge derde schoorsteen, eveneens gemetseld in gele genuanceerde baksteen. In het interieur is de oorspronkelijke indeling bewaard gebleven. De ruime vertrekken zijn gegroepeerd rond een centrale rechthoekige hal in het verlengde van de vestibule. Beide ruimten hebben een tegelvloer bestaande uit een raster van lichtblauwe tegels met een vulling van witte, rode en paarsbruine tegels. De vestibule heeft bovendien een lambrisering van crèmekleurige tegels met boven- en onderaan een contrasterende rand van blauwe tegels. De wanden van de tussen de vestibule en de garage gelegen keuken zijn betegeld met crèmekleurige tegels. De gepleisterde wanden van de diverse kamers worden tot ruim onder de vlakke plafonds door houten lijstwerk in grote vakken geleed. Tegen de noordwand van de woonkamer rechtsvoor bevindt zich een brede schouw waarvan de schoorsteenmantel betegeld is met zwarte tegeltjes en wordt afgesloten door een zwartmarmeren plaat. Tussen de hal en de achtergevel is een betonnen steektrap gesitueerd die uitkomt in de nog originele wijnkelder. Boven deze keldertrap leidt een houten bordestrap vanuit de hal naar de ruime overloop op de eerste verdieping waaromheen de slaapkamers gesitueerd zijn. De trap heeft een ronde eikenhouten handlijst op getrapt gesneden klampen. De deuren op de begane grond en de eerste verdieping dateren uit de bouwtijd (de meeste met bovenin een vernieuwd liggend raam en daaronder een opgelegd paneel) en hebben een brede geprofileerde omlijsting.

Het tuinhek is samengesteld uit gemetselde pijlers met een betonnen dekplaat en lage muurdelen met een ezelsrug waarboven twee horizontale stalen buizen.

Waardering

De voormalige directeurswoning 'Klein Ypestein' met hekwerk is van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische waarde als historisch-functioneel onderdeel van het complex 'Sint Willibrordus'. De voormalige directeurswoning heeft situationele waarde vanwege de markante stedenbouwkundige situering aan de Kennemerstraatweg.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Direkteurswoning

Monumentnummer*: 515987

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr: 10230/45

Complexnummer

515981

Complexnaam

Sint Willibrordus

*Woonplaats**

Heiloo

*Gemeente**

Heiloo

*Provincie**

Noord-Holland

*Straat**

Kennemerstraatweg

*Nr**

462

*Toev.**

*Postcode**

1851 NG

*Woonplaats**

Heiloo

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

HEILOO

*Sectie**

D

*Kad. object**

5040

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Aan de oostzijde van de Kennemerstraatweg links (N) van het hoofdgebouw gelegen voormalige DOKTERSWONING uit 1937 gebouwd als onderdeel van het complex 'Sint Willibrordus' in opdracht van de Sint Willibrordusstichting. Het vermoedelijk eveneens door Thunissen en Hendricks ontworpen woonhuis heeft een traditionalistische vormgeving die aansluit bij het naastgelegen hoofdgebouw, de directeurswoning en een dokterswoning rechts (Z) hiervan.

Beschrijving

Op vierkant grondplan gebouwd woonhuis van twee bouwlagen onder een ruim overstekend tentdak dat doorloopt boven een L-vormige uitbouw rond de noordoosthoek waarin de garage en de bijkeuken ondergebracht zijn. Rechts tegen de rechterzijgevel bevindt zich een halfronde erker met balkon. Het buitenmuurwerk is uitgevoerd in gele genuanceerde machinale baksteen waalformaat in kettingverband met licht achteroverhellende voeg. Onder de benedenvensters zijn de muren echter opgetrokken in platvol gevoegde rode genuanceerde waalsteen (ook kettingverband). De dakbedekking bestaat uit gesmoorde verbeterde Hollandse pannen. Onderlangs het overstekende dak loopt een geprofileerde houten bakgoot op dito uitstekende balken. Op het tentdak staat een schoorsteen van gele genuanceerde waalsteen. Alle vensters behalve die van de erker hebben paarsrode lekdorpeltegels en betonnen lateien. De erkervensters zijn voorzien van hardstenen lekdorpels en een omgaande betonnen latei.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De symmetrische voorgevel (W) heeft een vertikaal beschoten eikenhouten voordeur waarin een smal raam en waarboven een bovenlicht van blank glas-in-lood. Rond de voordeur is een brede houten omlijsting aangebracht die zich voortzet rond het uit twee gekoppelde draairamen bestaande middenvenster op de eerste verdieping. Voor de deur ligt een gemetselde stoep met zwaar tralierooster. Beneden in de voorgevel zit links en rechts een (vernieuwd) vast raam; boven links en rechts een driedelig venster bestaande uit een vast raam tussen twee draairamen. De lage houten dakkapel halfweg het voorschild heeft een kwartrond geprofileerd overstek op klossen en drie gekoppelde ramen: een vast raam tussen twee draairamen. Links tegen de linkerzijgevel (N) bevindt zich de aangebouwde garage met in de voorzijde (W) een dubbele garagedeur waarboven een driehoekig schot van horizontale rabatdelen voorzien van een liggend uitzetraam. De garagedeur is uitgevoerd als dubbele eikenhouten paneeldeur voorzien van zware duimgehengen en twee raampjes. De linkerzijgevel heeft naast de garage een geringe uitbouw waarin een eikenhouten deur voorzien van glaspanelen en rechts hiervan een uitzetraampje. Eenzelfde raampje zit direct rechts naast de uitbouw. Rechts in de zijgevel bevinden zich verder twee gekoppelde draairamen. Op de eerste verdieping zijn vijf vaste ramen aangebracht, van links naar rechts een enkele, drie gekoppelde en een dubbele. In de penanten tussen deze drie vensters zijn vier banden van contrasterende lichtrode baksteen vechtformaat gemetseld. De lage zijgevel (N) van de garage telt twee uitzetraampjes. In de halfronde erker rechts tegen de rechterzijgevel (Z) zijn vijf vensters aangebracht elk voorzien van twee (vaste) ramen met bovenlichten. Het balkon boven de erker heeft een gemetselde borstwering met ronde ijzeren leuning en is toegankelijk via een dubbele eikenhouten balkondeur met glaspanelen. Links en in het midden van de eerste verdieping zijn twee gekoppelde draairamen aangebracht (het rechter raam van het middenste venster is gewijzigd in een uitzetraam met ondoorzichtig glas). De begane grond heeft links een driedelig venster bestaande uit een breed vast raam tussen twee draairamen. Zowel de rechterzijgevel als de achtergevel (O) heeft een dakkapel als voor. Links in de achtergevel zit een deur als in de linkerzijgevel, maar met tweeruits bovenlicht. De garage- annex bijkeukenuitbouw rechts heeft in de achtergevel links een driedelig venster bestaande uit een vast raam tussen twee draairamen, en rechts een dubbele garagedeur identiek aan die in de voorzijde van de garage. Op het dak boven de uitbouw staat een in gele genuanceerde baksteen gemetselde schoorsteen. De zuidgevel van de uitbouw heeft twee eikenhouten deuren van verticale delen, en op de eerste verdieping een houten schot als boven de voorste garagedeur. Links hiervan zit in de achtergevel een keukenvenster bestaande uit twee gekoppelde draairamen waarboven twee uitzetramen. Op de eerste verdieping zijn ter weerszijden van de moderne branddeur (oorspronkelijke zat hier een raam) twee gekoppelde draairamen aangebracht. In het interieur is de oorspronkelijke indeling grotendeels behouden gebleven. De bordestrap in de hal heeft een dichte leuning met eikenhouten handlijst. Vermeldenswaard zijn verder enkele originele eikenhouten tussendeuren op de begane grond.

Waardering

De voormalige dokterswoning is van algemeen belang als historisch-functioneel onderdeel van het complex 'Sint Willibrordus'. en vanwege de architectuurhistorische waarden als voorbeeld van bouwen in traditionalistische trant . Zowel uitwendig als inwendig nagenoeg gaaf bewaard.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Dokterswoning

Monumentnummer*: 515988

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr: 10230/45

Complexnummer

515981

Complexnaam

Sint Willibrordus

*Woonplaats**

Heiloo

*Gemeente**

Heiloo

*Provincie**

Noord-Holland

*Straat**

Kennemerstraatweg

*Nr**

464

*Toev.**

*Postcode**

1851 NG

*Woonplaats**

Heiloo

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

HEILOO

*Sectie**

D

*Kad. object**

5042

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Beschrijving

Het VOORTERREIN bestaat uit een symmetrische TUINAANLEG en een TOEGANGSHEK als onderdeel van het complex 'Sint Willibrordus'. De tuinaanleg voor het hoofdgebouw wordt van de Kennemerstraatweg gescheiden door een sloot die in het midden wordt onderbroken door een brede dam waarop ter weerszijden van de toegang twee monumentale pijlers staan. Deze zijn boven een hardstenen plint gemetseld in lichtrode handvormsteen waalformaat met blokken tufsteen op de inspringende hoeken en bovenop een kroonlijst van kalksteen bekroond door een achzijdige koperen lantaarn. In de voorzijde van beide pijlers is bovenin een zandstenen reliëf ingemetseld met een wapenschild omgeven door symbolen. De linker heeft betrekking op Willibrordus, de rechter op de congregatie van de broeders van O.L.V. van Lourdes. De dam heeft kwartrond gemetselde zijmuren van geel genuanceerde baksteen in koppenverband die overgaan in rechte muurdelen voorzien van een lage borstwering die uitloopt op de pijler. Voorbij de ingangspartij splitst de toegangsweg zich in twee divergerende wegen die via de twee poorten tussen het middendeel van het hoofdgebouw en beide zijvleugels leiden naar het achterterrein. Het voorterrein kent een monumentale, bij de driedelige frontarchitectuur aansluitende tuinaanleg met ter weerszijden van de twee toegangswegen drie grote trapeziumvormige vijverpartijen: een brede vijver voor het middendeel van het hoofdgebouw en ter weerszijden, voor beide zijvleugels een kleinere waarvan de oostrand evenwijdig loopt aan de zijvleugel.

Waardering

Het VOORTERREIN bestaande uit TUINAANLEG en TOEGANGSHEK is van algemeen belang als historisch-functioneel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

onderdeel van het complex 'Sint Willibrordus'. Het voorterrein is van stedenbouwkundig belang als bindend element van de aan de Kennemerstraatweg gesitueerde onderdelen van het complex 'Sint Willibrordus'.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Erfscheiding(D)

Functie

Tuin

Toegangshek

Monumentnummer*: 520128

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr: 10230/45

*Monumentnaam***

Sint Cornelius

Complexnummer

515981

Complexnaam

Sint Willibrordus

*Woonplaats**

Heiloo

*Gemeente**

Heiloo

*Provincie**

Noord-Holland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
De Olvendijk	1		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	22		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	34		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	32		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	30		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	28		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	26		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	24		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	20		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	38		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	18		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	16		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	14		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	12		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	10		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	8		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	6		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	36		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	40		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	2		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	60		1851 VN	Heiloo		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
De Olvendijk	74		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	72		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	70		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	68		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	66		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	64		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	62		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	58		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	42		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	56		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	54		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	52		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	50		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	48		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	46		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	44		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	4		1851 VN	Heiloo		
De Olvendijk	77		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	3		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	21		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	33		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	31		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	29		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	27		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	25		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	23		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	19		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	37		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	17		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	15		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	13		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	11		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	9		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	7		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	5		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	35		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	39		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	75		1851 VP	Heiloo		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
De Olvendijk	59		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	73		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	71		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	69		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	67		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	65		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	63		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	61		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	57		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	41		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	55		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	53		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	51		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	49		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	47		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	45		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	43		1851 VP	Heiloo		
De Olvendijk	76		1851 VN	Heiloo		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
HEILOO	D	4741	A19	D/4504
HEILOO	D	4741	A54	D/4504
HEILOO	D	4741	A20	D/4504
HEILOO	D	4741	A67	D/4504
HEILOO	D	4741	A26	D/4504
HEILOO	D	4741	A64	D/4504
HEILOO	D	4741	A31	D/4504
HEILOO	D	4741	A48	D/4504
HEILOO	D	4741	A40	D/4504
HEILOO	D	4741	A65	D/4504
HEILOO	D	4741	A43	D/4504
HEILOO	D	4741	A21	D/4504
HEILOO	D	4741	A15	D/4504
HEILOO	D	4741	A58	D/4504
HEILOO	D	4741	A47	D/4504
HEILOO	D	4741	A5	D/4504
HEILOO	D	4741	A52	D/4504
HEILOO	D	4741	A53	D/4504

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
HEILOO	D	4741	A9	D/4504
HEILOO	D	4741	A42	D/4504
HEILOO	D	4741	A35	D/4504
HEILOO	D	4741	A37	D/4504
HEILOO	D	4741	A62	D/4504
HEILOO	D	4741	A46	D/4504
HEILOO	D	4741	A24	D/4504
HEILOO	D	4741	A18	D/4504
HEILOO	D	4741	A11	D/4504
HEILOO	D	4741	A59	D/4504
HEILOO	D	4741	A61	D/4504
HEILOO	D	4741	A27	D/4504
HEILOO	D	4741	A2	D/4504
HEILOO	D	4741	A66	D/4504
HEILOO	D	4741	A4	D/4504
HEILOO	D	4741	A17	D/4504
HEILOO	D	4741	A36	D/4504
HEILOO	D	4741	A29	D/4504
HEILOO	D	4741	A51	D/4504
HEILOO	D	4741	A39	D/4504
HEILOO	D	4741	A13	D/4504
HEILOO	D	4741	A12	D/4504
HEILOO	D	4741	A63	D/4504
HEILOO	D	4741	A14	D/4504
HEILOO	D	4741	A10	D/4504
HEILOO	D	4741	A25	D/4504
HEILOO	D	4741	A28	D/4504
HEILOO	D	4741	A16	D/4504
HEILOO	D	4741	A49	D/4504
HEILOO	D	4741	A45	D/4504
HEILOO	D	4741	A55	D/4504
HEILOO	D	4741	A30	D/4504
HEILOO	D	4741	A50	D/4504
HEILOO	D	4741	A22	D/4504
HEILOO	D	4741	A56	D/4504
HEILOO	D	4741	A32	D/4504
HEILOO	D	4741	A34	D/4504
HEILOO	D	4741	A44	D/4504

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
HEILOO	D	4741	A60	D/4504
HEILOO	D	4741	A7	D/4504
HEILOO	D	4741	A57	D/4504
HEILOO	D	4741	A38	D/4504
HEILOO	D	4741	A3	D/4504
HEILOO	D	4741	A1	D/4504
HEILOO	D	4741	A23	D/4504
HEILOO	D	4741	A41	D/4504
HEILOO	D	4741	A6	D/4504
HEILOO	D	4741	A8	D/4504

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Het ZIEKENPAVILJOEN 'Sint Cornelius' is gebouwd als onderdeel van het complex 'Sint Willibrordus', gelegen linksachter (NO) op het terrein en evenwijdig aan de lengte-as daarvan. De aanbesteding van dit, eveneens door Thunissen en Hendricks ontworpen, gebouw vond plaats in juli 1933 en aan het einde van het daaropvolgende jaar was het nagenoeg klaar. Dit vermoedelijk ook door aannemer Bot uit Heerhugowaard gebouwde paviljoen was bestemd voor de verpleging van epileptici. Met het oog hierop waren de trappen voorzien van extra bordessen om de risico's bij eventuele aanvallen zoveel mogelijk te beperken. Het paviljoen 'Sint Cornelius' verkeert uit- en inwendig nog vrijwel in de oorspronkelijke staat, ingericht voor patiëntenhuisvesting.

Beschrijving

Op nagenoeg rechthoekig grondplan opgetrokken langwerpig gebouw van twee bouwlagen onder een met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen gedekt zadeldak dat ter plaatse van de risalerende hoekpartijen verhoogd is. Middenachter het gedeeltelijk onderkelderde pand bevindt zich een evenwijdige achtervleugel die door twee dwarsbouwen ter weerszijden van een kleine rechthoekige binnenplaats met het hoofdgebouw verbonden wordt. De achtervleugel heeft een met dezelfde pannen gedekt zadeldak tussen tuitgevels. De in kettingverband gemetselde gevels van het paviljoen zijn onder de benedenvensters uitgevoerd in rode genuanceerde machinale baksteen (formaat 19-20 x 5 cm) met licht achteroverhellende voeg en daarboven opgetrokken in gele genuanceerde machinale baksteen (hetzelfde formaat en voegwerk). Het muurwerk wordt afgesloten door een brede bakgoot op zware klossen. Onder de vensters zijn forse zwartgeglazuurde lekdorpeltegels toegepast. In het midden van de symmetrische voorgevel (N) is een betonnen luifel op grijsgranieten muurpijlers met daartussen een door smalle zijramen geflankeerde dubbele eikenhouten voordeur voorzien van glaspanelen en een kruismotief. Boven de luifel zijn zeven gekoppelde bovenlichten met pastelkleurig glas-in-lood, en ter weerszijden van de ingang is een twaalfruits staand vensters met bovenin een drieruits valraam. In bronzen letters staat boven de ingang "SINT CORNELIUS". Hierboven heeft de voorgevel een loggia bestaande uit drie rondbogen rustend op twee dubbele zuilen van grijs graniet. De loggia is toegankelijk via een door vensters omgeven eikenhouten deur in de achtermuur. Ter weerszijden van de loggia heeft de voorgevel twee smalle vensters waaronder op de begane grond één smal

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

venster. Zowel links als rechts van het midden wordt de voorgevel geleed door twee, tot goothoogte opgetrokken driezijdige erkers met samengestelde vensters, betonnen hoekstijlen, en ter hoogte van de verdiepingsvloer een ingemetselde terracotta reliëftegels van een vogel. Tussen de erkers en de hoekpartijen zijn ook samengestelde vensters toegepast (eveneens met laag aangebrachte middendorpels, een roedenverdeling en lage achteroverhellende bovenlichten die aan de bovenzijde door een beweegbare ventilatieklep worden afgesloten). De hoekpartijen zelf zijn voorzien van drie vensterassen met zowel op de begane grond als de eerste verdieping een zesruits venster (met dito middendorpel en bovenlicht) en daartussen terugliggend siermetselwerk. De voorgevel telt verder zeven dakkapellen, alle met leigedekte zijden, een plat dak met overstek aan de voorzijde, en valramen bovenin de vensters: op de hoekpartijen en in het midden een bredere met respectievelijk een liggend zesruits en een vierruits venster (tussen moderne roosters) en daartussen vier smallere met een vierruits venster. De als tuitgevel uitgevoerde zijgevels hebben links en rechts eenzelfde vensteras als in de voorzijde van de hoekpartijen, en in het midden zowel op de begane grond als de eerste verdieping drie (een dubbele tussen twee enkele) samengestelde vensters als in de voorgevel. Bovenin de symmetrische zijgevels zijn twee smalle vensters aangebracht en daaronder, ter hoogte van de zolderverdieping, bevindt zich een breed samengesteld venster tussen twee zesruits vensters. De achtergevels (Z) van de risalerende hoekpartijen zijn identiek aan hun voorgevels. De symmetrische zuidgevel van de uitbouw rond de binnenplaats middenachter telt zowel op de begane grond als de eerste verdieping drie paar vensters - elk venster bestaat uit twee gekoppelde vierruits ramen - met tussen de twee vensters van ieder paar vier banden van liggende oranje tegels. In het midden van de als tuitgevel uitgevoerde zijgevels van de achtervleugel bevinden zich twee gekoppelde vierruits ramen waarboven ter hoogte van de eerste verdieping een eikenhouten deur (met vierruits bovenlicht) waarvoor een klein balkon met smeedijzeren hek. Bovenin de tuitgevels is een ruitvormig zoldervenster aangebracht. De terugliggende zijgevels van de uitgebouwde middenpartij hebben beneden eenzelfde deur (met luifel) waarnaast een zesruits venster en waarboven een samengesteld venster. De beide geveldelen tussen de middenuitbouw en de hoekpartijen tellen zowel op de begane grond als de eerste verdieping vijf grote vensterpartijen onder een doorgaande betonnen luifel. Deze door penanten waarin vijf banden van liggende oranje tegels van elkaar gescheiden vensterpartijen bestaan op de parterre uit vier gekoppelde zesruits ramen en op de verdieping uit een stalen dertigruits (10 breed x 3 hoog) schuifpui (met een vijftienruits vast gedeelte en daarnaast een dito schuifbaar deel waarvoor tralies). De achtergevel telt in totaal zes dakkapellen als voor waarvan vier met een zesruits venster en twee met een negenruits venster (boven het geveldeel tussen de middenuitbouw en westelijke hoekpartij). Het interieur verkeert nog grotendeels in de oorspronkelijke staat. Zowel de centrale hal beneden als die op de eerste verdieping heeft een originele tegelvloer (o.a. rode, blauwe en gele tegels) en, evenals de vestibule, een authentieke tegellambrisering van geglazuurde gele tegels. De achtermuur (Z) van de hal beneden is voorzien van een driezijdige erker waarvan de stalen vensters uitkijken op de binnenplaats. Tegen de achtermuur bevindt zich een bordestrap die boven de genoemde erker door een tussenmuur waarin siersmeedwerk van de hal gescheiden wordt. Ter plaatse van het onderste trapbord is in de oostmuur van de hal een kalkstenen hoogreliëf ingemetseld voorstellend St. Cornelius ten voeten uit. De trap heeft treden van gepolijst crèmekleurig kalksteen en bordesvloeren als in de hal zelf. Vanuit de hal leidt een deur naar de onderliggende kelder. De gang rond de binnenplaats heeft eveneens een originele tegelvloer (rood en geel) en -lambrisering (als genoemd). Vanuit de centrale hal op de begane grond én de eerste verdieping leiden opvallend brede, langs de achtergevel gesitueerde gangen naar de diverse kamers en zalen. De brede gangen boden naar verluidt patiënten de mogelijkheid om hun motorische onrust kwijt te raken. Bij goed weer konden de genoemde glazen schuifpuien van de gang op de eerste verdieping geopend worden. De brede gangen, de kamers en zalen zijn voorzien van zeil (of tapijt), gepleisterde wanden en dito plafonds. Tussen de verschillende ruimten zijn glaspuien

aangebracht. Nagenoeg alle oorspronkelijke deuren zijn nog aanwezig. Het merendeel heeft een opliggend paneel, bovenin drie ramen, en een gebombeerde deuromlijsting. Opvallend in enkele vertrekken zijn de blauwgeglazuurde vensterbanktegels. Naast de hoofdtrap in de hal zijn er nog twee in originele staat verkerende trappenhuizen. Beide hebben een tegelvloer van rode en gele tegels in schaakbordpatroon en een lambrisering van crèmekleurige tegels met rode accenten. De traptreden zijn uitgevoerd in gepolijst crèmekleurig kalksteen. ook enkele (betegelde) toiletruimten verkeren nog in de oorspronkelijke staat. In het midden van de zolderverdieping bevindt zich een hal voorzien van een granitovloer en gepleisterde wanden. De zolder heeft een beschoten gordingenkap.

Waardering

Het ziekenpaviljoen 'Sint Cornelius' is van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische waarde als zorgvuldig ontworpen en gaaf bewaard gebleven historisch-functioneel onderdeel van het complex 'Sint Willibrordus' als voorbeeld van bouwen in traditionalistische trant in de jaren 1930 naar ontwerp van J.H. Hendricks en M. Thunissen.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Gezondheidszorg

Functie

Ziekenpaviljoen